

σιλιὰ» ἢ φωνή του βρῖσκει τὸν τρόπο νὰ ξεσπάσῃ.

Σ' ἐσένα Δίρκη, καὶ μαζὶ μ' ἐσένα ὄλα τὰ πάντα
 πὸν σὸν ἐπὶ ἀναβρίσανε καὶ σὸν ἐσένα τρέχουν,
 ποτάμια, κεφαλῶδρουσα, πηγές, πηγάδια, ροιάνια
 χερσοτοπιές, χλωρότοποι, κάμποι, βουνά, καστέλλια,
 καὶ ἀπὸ τὸ χιόνι τοῦ Ὀλύμπου καὶ ὡς τῆς Ἀθήνας τῶστρο
 κάθε κομμάτι τᾶχραντο κοσμοῦ σου ὡ μάννα Ἑλλάδα
 κ' ἐπὶ τὴν ἴδια εσο μισρῶ πὸ δυνατά, ὡ Ἑλλάδα,
 μὲ τὸ καινούριο τῶνομα σὰς κράζω, εσο καὶ ἂν εἶναι
 γραφτὸ νὰ μεταρρυθγῆσαι, νὰ καταφρονεθῆσαι,
 καὶ νὰ πεθάναι μ' αὐτὸ (πάντα καθὼς πεθαίνει
 ἕως πού καὶ εσο καὶ ἂ χαλῆ καὶ εσο καὶ ἂν πάχ στὸν ἄθῃ,
 γλῶσσο' ἀρχὰ τὸ χάρο του πατᾶ καὶ ξαναθαίνει),
 μὲ τὸ καινούριο τῶνομα σὰς κράζω : Γομοισόνη !
 Μὲ τὸ καινούριο τῶνομα κ' ἐγὼ σὰς στεφανώνω,
 καὶ τὸ στεφάνι σας αὐτὸ θεωρῶντας πόσο ἴσρατα
 ταιριάζει στὸ κεφάλι σας, γιὰ μισροστέφανο εἶναι,
 γιὰ στέφανο ἀγκαιόπλεχτο, σπαράζω καὶ ἀλαλάζω !
 (σελ. 92- 93)

Ὁ τρανὸς ποιητῆς, ὁ προφήτης πὸν βλέπει μὲ
 τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του τὴ μελλούμενη νίκη τοῦ
 μόνου ἁγίου ἀγώνα πὸν εἶδε στὰ χρόνια μας ἢ Φυ-
 λή, τοῦ ἀγώνα πὸν γιὰ νὰ νοιώσῃς τὴ σημασία του
 καὶ τὴν ἀρχὴ του πρέπει νὰ βλέπῃς πολὺ βελήτε-
 ρα ἀπὸ τὰ φαινόμενα, τόσο βελήτερα πὸν χάος ἐ-
 λάκκισο νὰ σὲ χωρίζῃ ἀπὸ τοὺς ἀνίδεους, τοῦ ἀ-
 γώνα πὸν ἀρχίζεις ἀπὸ τὴ γλῶσσα γιὰ νὰ τελειώ-
 σῃ στὴν ψυχὴ καὶ στὴ ρίζα τῆς ψυχῆς πὸν μολέφ-
 τηκε ἀπὸ τὴ νεκρίλα τῶν ψευτοιδανικῶν τῆς πα-
 λιάς δόξας, ἀπὸ τὸν τρανὸς ποιητῆς καὶ προφήτης
 δὲ στέκεται ἀδιάφορος καὶ ἀγναντεψτῆς, μὲ κατεβαί-
 νει γιὰ νὰ πολεμήσῃ στὸ πλάι τοῦ ἀγωνιστῆ καὶ
 νὰ ρίξῃ μὲ τοῦ ἀδύνατου τὸ δίκιο, τὸ δυνατὸ του ἀ-
 νάθεμα.

Φύτρα κακῆ, γραμματικοί, ρητόροι, φιλόσοφοι,
 μὲ τὰ γιορᾶτα ἰσόματα καὶ τᾶδεια τὰ κεφάλια,
 πλέχτες τῶν ἀερόλογων καὶ τῶν ἀνέμων φάλτες !

Ἡ γλῶσσα πὸν βροντομαχᾶ στὸ λόγιο μου εἶν' ἢ γλῶσσα
 τῆς ἀρχαίας, τῆς λεθεναίας, καὶ τῶν ἀκέρμων, καὶ εἶναι
 μὲ τὴ δικὴ σας ἀμοιαση πῆχει τὰ λόγια πάντα
 ξεθωριασμένα σὰ νεκρὰ καὶ σὰ μπαλασμημένα.
 Ἐμένα ροδακόκκινα τὰ λόγια μου σαλεύουν
 σὸν τοῦ ματιοῦ τὸ παίξιμο, καὶ σὸν τὴν ὄψι, ἀλλάζουν,
 γιὰ τὴν γλῶσσα τῶν ἀπλῶν, κάθε πὸν τὴν ἀφῆσυν
 ὄλο νὰ δῶσῃ τᾶνθος τῆς, τὸ Πνέμα τᾶντιο πνέει
 πὸν χέρια πᾶει καὶ λογισμοῖς πρὸς τὰ μεγάλα ἔργα.
 Καὶ ρίμεις καὶ πιστάκια σας καὶ ὄλα σας τα γραμμένα,
 φύτρα κακῆ, σχολαστικοί, φιλόσοφοι, λογάδες,
 δὲν εἶναι τίποτε, μισροστὰ στὸ καιναφρονεμένο,
 στᾶγραφο, σᾶποσπερὸν τραγῶδι, πὸν τᾶρχίζει
 σὸν κατεβαίνῃ ἀπ' τὸ χλωρὸ βουνόπλαγο ὁ τσοπάνος
 καὶ τοῦ τᾶρπάζει ἢ ἠάλασσα καὶ τοῦ τᾶποσταινώνει
 στὴ μέρα πὸν ἀργροδύνοντας τ' ἀκούει καὶ ἀναγαλλιάζει !
 (σελ. 137-138)

*

Ἡ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ» τάχα, τέτοιο ποιή-
 μα πὸν εἶναι, ἢ μισροεσῃ νὰ θεωρηθῆ μὲ τὸ πλοῦ-
 τος τῆς φωτιᾶς τῆς τῆ λαϊκῆ ψυχῆ πὸν ψυχρῆ καὶ
 ἀδιάφορη, μάρμαρο ἀδοίλεπτο στέκεται μισροστὰ
 μας καὶ μὰς κοιτάζει : Ὅχι βέβαια.

Ἐμπνευσμένη, ὄλη ἀπ' ἀφῆ τὴν ἴδια ψυχῆ, κα-
 μένη ἀπὸ τὴν καρδιά τῆς καρδιάς τῆς, βγαλμένη
 ἀπὸ τ' ἀμάρχαντο λουλουδι τῆς, καὶ ἔμωξ βελίλο πὸν
 ἔνας ἄθροπος τοῦ γραφεῖου καὶ τῆς μελέτης ἢ τὸ
 σφιζῆ μὲ ἀγάπη καὶ ἢ τὸ φιλήσῃ, μὲ ἔνας ἄλλος
 ἢ τὸ κοιτάξῃ ὄχι σὸν πατέρα καὶ σὸν ἀδέρφι, κα-
 θὼς ἢ ἔπρεπε.

Σ' ἀπὸ ἀναψιτότητα φταίει ἢ ἀμισροψισιὰ κ'
 ἢ ἀναμελιὰ πὸν ἢ διατρεμένη, ἐκπαίδειψῃ μας σκόρ-
 πισε παντοῦθε. Φταίει ἀκόμα καὶ ἢ κοινωνικὴ πε-
 ρικυκλωσιὰ μας πὸν δὲν μῶρεσε νὰ βοηθήσῃ τὸ
 λαὸ ν' ἀποχτήσῃ τὸ καλλιτεχνικὸ διαφέρο πὸν ἄ-
 ξιζε, ἀγγίζοντάς του τὰ ψυχόρμητὰ του αἰσθημα-
 τα, τραβῶντας τὸν ἀπὸ τὸν ταπεινὸ κύκλο τοῦ ἄμου-
 σου γούστου, δείχνοντάς του τὸν ἄθροπο ἀπ' ὄλας
 τοῦ τῆς μεριές, δημιουργῶντας τοῦ δρόμους γιὰ νὰ
 διαβῆ καὶ νὰ ἴδῃ ὄλα τὰ περασμένα, ὀμολογῶντας
 τὰ δικά του ὄνειρα, ἀκόμα πολεμῶντας μαζί του.

Μὰ ὅτι δὲν ἔκαμε ἴσα μὲ τῶρα κανεὶς γιὰ τὸ
 λαὸ, πὸν εἶναι ὁ μόνος πὸν ἢ μισροεσῃ ν' ἀγκα-
 λιάσῃ τέτοια ἔργα, γιὰ τὸ ἔλευσαν τὰ κυκλώπεια χέ-
 ρια πὸν χρειάζονταν γιὰ νὰ πατάσῃ καὶ νὰ στη-
 λῶσυν δουλεύοντας, ἄς τὸ κάμῃ τῶρα εσο ἀργὰ
 δύσκολα καὶ ἀγάγια ἢ πίστη καὶ ἢ φωτιὰ τῆς Ἰδέας
 πὸν φέρνει μαζί τῆς μὲ τέτοια Ἀύρα, Ἀύρα πὸν
 εἶναι δυνατώτερη, καὶ ἀπὸ χέρια Κυκλώπων.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΗΣ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Στὸ μεξεδένει ἐξόρμησ ὀλημερίς μὲ ἀόρη
 καὶ πρὸς τὸ λιοβασίλεμα μεγάλο λόγον εἶπ .
 —Ποιὸς εἶναι ὁ νιὸς πὸν βοῦνται μὲ μένα νὰ χονεῖρη
 «το σαραντάδιπλο χωρὶ δίζως νὰ κάμῃ ἀνάσαι ;
 * Ἄς ἔρθει καὶ ὄρωξ μισροστινὸς γμιστέρη ἀπὸ τοὺς δύο
 | μας

«Βαρὸ νὰ κάμῃ ἀντίστοιμο ἀπὸ τὸ νικημένο,
 «Δίλω τοι γὸ σιασὶτὸ φιλι ἀνὰ τὴν κῆθε διπλω
 «μὲ τὸ γλωκὴ χειλάκι μου τὸ κρεμίζοβαμένο,
 «Κι' ἂν μὲς τὴν πρῶτη μὲ νικῶ, ἔνα φιλι τοῦ δίλω,
 «καὶ ἂν μὲς τῆς περισσοτέρες, ὄσα καὶ ἂν μοῦ ξητήσῃ.
 «Κόρης φιλι' ναὶ βότινο στὴ ξάχαρη πιασμένον
 «χαριστονε πὸν ἢ τὸ βρη νὰ τὸ κρεμυρῶσῃ.
 «Ἐκεῖνος πάλε δίνει μου φλουριά στὴν κῆθε διπλω
 «χίλιμα βενέτικα φλουριά νὰ κάμῃ τὰ πρῶτικὰ μου.

«Ὅλοι γ' οἱ νιοὶ πὸν τ' ἄκουσαν ὄλοι ν' ἐμοιγαθῆσαν
 καὶ μόνου ὁ γιὸς τοῦ Μπεζαντιὸ στὸ μέσο ξεπροβάλει,

Ἐστρεψεν ἢ φροντίσεια του κα ἔστρεψεν τὸ σπασί του
κα ἔστρεψε κα ἢ καρδιούλας του μέσ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ του.
Στὸ φόρο παραστάθηκε καὶ πρὸς τὴν κόρη γνέφει.

στὴν κόρη τὴν περιήμνη τὴν καρνησολογοῦσα.

— Ὅρισε, κοπελοῦδι μου καὶ παραβαρεμένο,
τὰ λόγια σου ποὺ τὰ πετάς σὺν τὶς ματιές στη ρούχα,
σὸ σαφαντάδιπλο χορὸ ἀντάμα νὰ στριμφοῦμε,
νὰ σφιζῶ τὸ κορμιάκι σου ὅσο ποὺ νὰ γκιοτέψης.
Ἐγὼ ἴμαι Μπεῖζαντέ παιδί καὶ Μπεῖζαντέ βλασπάρη
κα ἔχω καὶ τρεῖς χρυσότρηγες ἀπὸ τὴν κεφαλή μου,
ἢ καὶ νὰν γιὰ τὶς ὀχτρετες, γιὰ τὰ κυλιάνια ἢ γι' ἄλλη
ἢ ἢ τρίτη ν' ἢ καλλίτερη τὶς πέδωδες νὰ πύλω,
ἢ ἢ ἢν πάλι φέρει ὁ Γαριματῆς ἀπὸ σου νὰ νικῶς
ἔχω πολὺ νὰ δίνω σου φλοουράκι παιρικὸ μου.

Ὁ νιὸς γυρίζει ἀπὸ ἄριβὰ κα' ἀπὸ δεξιά ν' ἢ τὴν κόρη
σὺν τὰ πουλάκια τὰ θερετὰ ποὺ παίζουσι στὸ λειβάνι
στὴν πρώτη ὁ νιὸς ἔλιγυσε κα' ἢ τὴν κόρη ἀνασκοιμπώθη
καὶ πρὸς τὴν δευτερότορη πιασθήκασι στὴν ἀγκάλα.
Τὰ πόδια μετροδονζλόνονται κα' ἀντρεψέονται τὰ χέρια
κα' οἱ δὲ πλες φεύγουσι στριμφές σὺν τὰ φρεσὰ τοῦ μύλου.
Μ' ἀπάνου κεί ποὺ χόφουσι κα' ἀπάνου ποὺ γυρίζουσι
τὴν κόρη τὴν μαυρόκορη ἐκίστη τὸ πρεπέρη
καὶ πρὸς τὴν τὰ μαλλιά σάμπως νὰ πύφη ἢ νύχτα
πάνου στὰ λόγγα τὰ διασὰ καὶ τ' ἄκουσα τὰ πλάγια.
Γυνοίστηρε ἢ τὴν κόρη κα' ἄλλοσε τὸ χέρι νὰ τὰ αἰσῆ
καὶ σπύζεται κα' ἢ τρεζήλιτὰ γάτωθε στὸ λαμπὸ τὴν
κα ἢ φάνηκεν ὁ κόρφος τὴν μὲ τὰ γλῶσσά του μῆλα,
τὰ μῆλα τὰ ροδόμῆλα τὰ δροσεροθερεμένα.
Εἶδε τα ποὺ ξεπρόψυλαν ὁ νιὸς κα' ἐνοστρεψέθη
κα' εἶδε τὴν μαύρη τὴν ἐλιά ὀποῦσε στὸ ἄριβὶ τὴν
— Κόρη καὶ ποὺ τα πέτωρες τὰ μῆλα καὶ ποὺ τὰ βρεξ :
— Βρε ἄνομε, βρε πύδρομε, βρε κορφοκοινηγιάμη.
μορε καὶ τὸ ποὺ χροῦσταγα νὰ σκίσης τὸ σκοπὸ μου.
νὰ ἴδης τὰ δυὸ τὰ μῆλα μου ποὺ τῶν φιλωμένα
νὰ τὰ τρεψῆσθῃ ὁ ἄντρας μου, ὁ ἀγαπητικὸς μου ;
Γιὰ πάρε τώρα τὸ χορὸ, ἄλλοι καὶ μυροῦλλοι μου
τὶ νὰ τὰ κάμω τὰ φλοουρά τὸν κόρφο μου σὺν εἶδες.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΦΤΕΡΗΣ

ΞΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝΕ

καὶ πουλιούονται στὰ γραφεῖα μας ΜΙΑ ΔΡΑΧ-
ΜΗ (καὶ 1,25 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ) :

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ τοῦ Σεξ-
πῆρου (μετὰ φρ. Ἄλεξ. Πάλλγ).

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ Ἀργύρη,
Ἐφταλιώτη.

ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ.
Ἄλεξ. Παπαδόπουλου.

Βγῆκε καὶ ὁ Β' τόμος τῆς ΡΩΜΑΙ-ΓΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ τοῦ Μ. Φιλῆντα καὶ που-
λείται στὰ γραφεῖα μας δρ. 3 — οἱ δυὸ τόμοι
μαζὶ δρ. 5.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ τοῦ Ἐλισσαίου Γιαννί-
δη (ἐκδόση Β') δρ. 2.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΠΗΠΟΚΡΑΤΗ, ἀρ. 11, ΑΘΗΝΑ.

Συνδρομὴ χρονιάτικη : Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν
Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12. — Γιὰ
τὶς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συνδρομές (3 δρ.
τὴν τρίμηνιά). Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἢ δὲ
στεῖλει μπροστὰ τὴν συνδρομὴν του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο, 20. — Τὰ περαιομένα φύλλα που-
λιούονται στὸ γραφεῖο μας στὴν διπλὴ τιμῇ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κωσῖα, καὶ σὶς ἐπαρ-
χίες στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ. ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΙΣΟΒΙΟΤΗΤΑ. ΤΟΥ ΣΠΑΘΙΟΥ.
Η ΦΟΥΝΤΑ.

ΓΙΝΕΤΑΙ λόγος τὶς τελευταῖες μέρες γιὰ μιὰ ἐπό-
φαση τοῦ πρωθυπουργοῦ Βενιζέλου νὰ ἰδρῶση ἐθνικὸ
θέατρο μ' ἐπιχορήγησιν τοῦ Κράτους. Ἐἴτε ἀνάγκη
καὶ νὰ νοῦσῃ ἢ Πολιτεία τὴν ὑποχρέωσιν ποὺ ἔχει
στὰ σύγχρονα γράμματα νὰ βοηθήσῃ καὶ αὐτὴ μ' ἐπίσημο
τρόπο καὶ μὲ χρήματα δικὰ τῆς τὴν καλλιέργειαν τῆς
φιλολογίας, στὸ θέατρο καὶ στὴν μόρφωσιν μιᾶς κάποιας
ἀντίληψης τῆς κοινωνίας μας ἀπάνου σὲ ζητήματα
τῆς Τέχνης. Πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὶς σελῆς τοῦτες ἀ-
κούσθηκε φωνὴ γιὰ τὸν ξεπεσμὸ τῆς κοινωνικῆς ἀν-
τίληψης γενικὰ γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ σκετίζονται μὲ
τὰ ρωμαϊκά γράμματα, καὶ μάλιστα γιὰ τὴν θεατρικὴν
βιομηχανίαν ποὺ πλημμυρίζει κάθε καλοκαίρι τὸ θέα-
τρο μας. Ἀκόμα ὁ «Νουμάς» εἶταν ἐκεῖνος ποὺ χτυ-
χησε κατακέφαλα τὸ μακαρίτικο «Βασιλικὸ Θέατρο»
ποὺ ἤρθε νὰ κολακέψῃ τὴν τέτοια βιομηχανία, καὶ
νὰνερβάσῃ σὶς σανίδες τῆς σκηνῆς τὴν παράδοσιν ποὺ
κληροδότησαν τὰ σκολειὰ μας στὰ διαστραμμένα μυαλὰ
τῶ συγκαιρινῶ μας ψευτογραμματισμένονε Ρωμίων.
Ἡ καινούργια καὶ ἄπληρη θεατρικὴ μας φιλολογία
ὑποθέτομε πὼς θὰ βρῆ θέσιν ἀποκλειστικὰ,
μαζὶ βέβαια μὲ τ' ἀριστοτεχνήματα τῆς ξένης τέχνης,
στὸ «ἐθνικὸ θέατρο» ποὺ σκεδιάζεται.

Μῆς τὸ ξασφαλίζει αὐτὸ ἢ προτίμησιν τοῦ ποιητῆ
Παλαμᾶ γιὰ τὴν διεύτησιν τοῦ τέτοιου θεάτρου, γιὰτὶ ὁ
Παλαμᾶς δέιχθηκε ἴσια μὲ σήμερα ὁ μόνος χαρακτήρας
πάνου σὲ κάθε ζήτημα, ποὺ καταπάτησε τὶς διά-
φορες ἐπιφύλαξες, δειλίαι καὶ ἀδυναμίες καὶ κήρυξε
μεγαλόφωνα τὴν πίστην καὶ τὴν ἀλήθειαν, σὲ
καιρὸ ποὺ ὅλοι οἱ λεβέντηδες τῆς πέννας κοίταζαν νὰ
χωθοῦν κάτω ἀπὸ κάθε ἐπιφύλαξιν γιὰ νὰ μὴ θί-
ξουν τὴν κοινὴν Γνώμην. Καὶ τέτοιος χαρακτήρας ἐλπί-
ζομε πὼς θὰ δειχθῇ ὁ Παλαμᾶς καὶ πάνου στὸ θεα-
τρικὸ μας ζήτημα, ἂν ἀποφασίσῃ νὰ τὸ ἀδράξῃ καὶ
αὐτὸ στὰ χέρια του, γιὰ νὰ χτυπήσῃ κάτω τοὺς κάθε
λογῆς ἐκμεταλλευτῆς τῆς ἀμορφωσίαις τοῦ δασκαλο-
θερεμένου κοινοῦ μας.